

SÈRIE 1**OPCIÓ A****Exercici 1:** L'Assemblea Nacional accepta la renúncia al tron d'Amadeu I

A l'exercici 1 es proposa la verificació d'una part dels Objectius terminals 1, 2 i 22 que corresponen fonamentalment amb els continguts de fets i conceptes 1.1, 1.2 i amb els blocs de continguts de procediments 1.1, 1.3, 1.4, 3.1, 3.3, 4.2 i 4.4.

1) 1 punt

L'alumnat haurà de fer esment de la comprensió i respecte mostrat pel president de les Corts vers la figura del rei Amadeu de Savoia que va exercir el seu càrrec dins de la legalitat. També haurà de fer esment de l'actuació de les Corts que sempre van respectar les seves competències, establertes a la Constitució de 1869. (0,5). L'alumnat haurà de situar el text dins del Sexenni Democràtic al final del regnat d'Amadeu de Savoia (0,5).

2) 1,5 punts

L'alumnat haurà d'exposar els trets fonamentals de la Constitució de 1869: sobirania nacional, sufragi universal, monarquia com a forma de govern, reconeixent un ampli ventall de llibertats públiques (reunió, expressió, associació, llibertat religiosa, etc.), dues cambres (Congrés i Senat), etc. (0,75). També haurà de fer referència a la forma de govern monàrquic que es va adoptar a la Constitució de 1869 i a les gestions que van fer els membres del govern per trobar candidats per ocupar el tron que estava vacant després de l'expulsió d'Isabel II al setembre de 1868. (0,75).

3) 2,5 punts

L'alumnat haurà d'exposar una seqüència cronològica del Sexenni Democràtic (0,5) i fer una breu explicació dels fets més rellevants: Revolució de 1868 –La Gloriosa-, formació de Juntes Revolucionàries que van ser dissoltes pel Govern provisional format únicament per progressistes (Prim) i unionistes (Serrano), que van ser els impulsors de la Constitució monàrquica de 1869 (0,5); nomenament d'Amadeu de Savoia com rei d'Espanya el qual va regnar amb gran dificultats (oposició de l'Església, carlins, republicans i moderats; tercera guerra carlina, situació a Cuba, insurreccions federalistes, etc.) (0,5); renúncia al tron d'Amadeu de Savoia i proclamació de la I República espanyola, període que es va caracteritzar per una gran inestabilitat política i curta durada. (0,5). L'alumnat també haurà de fer esment dels principals partits polítics i al paper que van desenvolupar durant el Sexenni Democràtic: progressistes, demòcrates i unionistes (que signaren el Pacte d'Ostende i que, amb el suport dels republicans, van fer possible la revolució de 1868), l'oposició política de republicans (federal i unitaris) i al paper que van jugar a la I República i dels grups d'oposició més conservadora (carlins i moderats, partidaris de la monarquia borbònica) que van contribuir a incrementar la inestabilitat política (0,50).

La puntuació parcial de les tres qüestions és indicativa. El corrector/a valorarà positivament l'ordre de l'exposició, la precisió i adequació del llenguatge emprat per l'alumnat i tindrà més en compte allò que l'alumnat aporta, més que no pas allò que deixa de dir.

Exercici 2: Nombre de morts provocats pels bombardeigs franquistes a Catalunya durant la Guerra Civil (1936-1939)

A l'exercici es proposa la verificació dels següents objectius terminals 10, 11 i 13, que es corresponen amb el bloc de continguts conceptuals 2.4 i 2.5 i amb els de continguts procedimentals 1.4, 2.1, 3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3 i 4.4. També es verifica els aprenentatges referits al punt 6 del document de concreció curricular (*La Guerra Civil: les fases militars de la guerra i la guerra civil a Catalunya*).

Les puntuacions de totes les preguntes són indicatives. El corrector o correctora valorarà positivament l'ordre de l'exposició, la precisió i adequació de llenguatge emprat per l'alumnat i tindrà més en

compte i valorarà positivament allò que l'alumnat aporti, més que no pas allò que deixa de dir. També valorarà positivament l'aplicació del vocabulari històric correcte i precís i la claredat en l'exposició.

L'exercici es valorarà globalment a raó de 5 punts, distribuïts de la manera següent:

1) 1 punt

L'alumnat ha de dir que el quadre mostra les comarques catalanes que van tenir més morts pels bombardeigs dels franquistes i situar les dades en el context de la Guerra Civil espanyola a Catalunya (1936-1939).

2) 2 punts

L'alumnat ha de destacar que els bombardeigs el va protagonitzar l'aviació de l'exèrcit sollevat contra la República, l'exèrcit franquista, i que en ells també va tenir un protagonisme important la marina i l'aviació italiana, que tenia la seva base d'operacions situada a l'illa de Mallorca (0,75 punts). També s'ha de referir a que els franquistes volien debilitar les zones properes a la frontera amb Aragó (abans d'ocupar-les), aterrir la població i minar la seva moral, experimentar noves armes i eliminar les persones que volien fugir cap a França (en el cas dels darrers bombardeigs contra algunes comarques gironines). (0,5 punts). Finalment, l'alumnat ha de comentar el terror i les penúries que van causar els bombardeigs i com incidien sobre la vida quotidiana (destrucció d'edificis i d'infraestructures, sirenes d'avis, construcció de refugis....) (0,75 punts). El corrector o correctora valorarà molt especialment que l'alumne posi exemples, tant si es refereixi al cas de Barcelona, que va ser bombardejada moltíssims cops, com si parla d'altres llocs on els bombardeigs van ser intensos (Tortosa, Tarragona, Reus, Lleida, Granollers, Badalona, Figueres, etc.).

3) 2 punts

L'alumnat ha d'explicar com va fracassar el cop d'estat del juliol de 1936 a Barcelona i com el país va passar a ser controlat per Comitè de Milícies Antifeixistes (0,5 punts). Després s'ha de referir a l'organització de milícies que anaven a defensar Madrid i al front d'Aragó i a l'expedició fracassada per recuperar Mallorca (0,5 punts). L'alumnat també ha d'explicar com les tropes franquistes van entrar a Catalunya a l'abril del 1938 i com van anar ocupant diversos territoris lleidatans, entre els que hi havia els llocs on estaven situades les centrals hidroelèctriques del Pirineu (0,5 punts). Finalment, s'ha de referir a com, després de la batalla de l'Ebre, les tropes franquistes van ocupar amb relativa facilitat la resta de Catalunya i com van arribar a la frontera francesa al febrer del 1939 (0,5 punts). El corrector o correctora valorarà molt positivament que l'alumne aporti dades concretes sobre algunes poblacions catalanes.

OPCIÓ B

Exercici 1: Discurs d'Azaña sobre la qüestió religiosa

A l'exercici 1 es proposa la verificació d'una part dels objectius terminals 7 i 9 que es correspon amb el bloc de continguts conceptuals 2.3 i, parcialment, amb els blocs de continguts procedimentals 2.1, 2.3, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3 i 4.4. També es verifica els aprenentatges referits al punt 5 del document de concreció del currículum, *La Segona República (1931-1936)*.

L'exercici es valorarà globalment a raó de 5 punts, que han de ser distribuïts de la manera següent:

1) 1 punt

L'alumnat ha de resumir amb les seves pròpies paraules el text (0,5 punts), i situar-lo en el context històric de la Segona República Espanyola (1931-1936) (0,5 punts).

2) 1,5 punts

L'alumnat ha de comentar la frase "España ha dejado de ser católica" en el sentit de destacar l'aconfessionalitat del règim de la Segona República (0,5 punts). També ha de dir que quan Azaña utilitza l'expressió "el Estado antiguo" fa referència a la monarquia d'Alfons XIII o dels Borbons. (0,5 punts). Finalment, l'alumnat ha de destacar que en la Constitució de 1931 s'estableix que l'Estat espanyol no té religió oficial (article 3) i per tant, és laic; iguala a totes les confessions religioses (article 26) i proclama la llibertat de consciència i el dret a professar i practicar lliurement qualsevol religió en el territori espanyol (article 27) i per tant s'igualen els drets de l'Església Catòlica a les altres religions (0,5 punts).

3) 2,5 punts

L'alumnat ha de situar les diferents etapes polítiques dins la República: el bienni reformista, el bienni conservador o "negre" i el govern del Front Popular (1 punt), tot destacant la Constitució de 1931 (0,5 punts). Ha de citar els esforços de modernització i reformes, principalment en els camps de la propietat de la terra (Reforma Agrària), l'estructura de l'exèrcit, el paper de l'Església en la societat i l'educació (0,5 punts). També ha de fer referència a les resistències que des de determinats sectors socials, com el grans latifundistes, o la dreta més conservadora i catòlica de la societat, es van produir davant aquestes reformes (0,5 punts).

Exercici 2: Mapa de les associacions obreres al sector tèxtil a la província de Barcelona (1843 i 1855)

A l'exercici 1 es proposa la verificació d'una part dels Objectius terminals 1, 2, 3 i 22 que corresponen fonamentalment amb els continguts de fets i conceptes 1.2 i 1.3 i amb els blocs de continguts de procediments 1.1, 1.3, 1.4, 3.1, 3.2, 3.4, 4.3 i 4.4.

1) 1 punt

L'alumnat haurà d'indicar la localització geogràfica de les associacions obreres a Catalunya i destacar el fort increment de l'associacionisme obrer. (0,5). També haurà de fer esment dels moments històrics – Regència d'Espartero (1840-1843) i Bienni Progressista (1854-1856) durant els quals l'associacionisme obrer tenia més llibertat d'acció. (0,50).

2) 1,5 punts

L'alumnat haurà d'exposar les dures condicions de vida dels obrers (alimentació deficient, habitatges insalubres, analfabetisme, baixa esperança de vida, etc) (0,50) i les característiques de la vida laboral (llargues jornades, baixos salaris, manca de seguretat i higiene, etc) (0,50). També haurà de fer esment de les condicions especials de vida i de treball de les dones (discriminació salarial, llocs de treball menys qualificats, treball domèstic i atenció als fills a més del treball a fàbrica, etc) i del treball infantil. (0,5).

3) 2,5 punts

L'alumnat haurà de fer esment del caràcter defensiu i protector que van tenir les primeres associacions obreres –federacions d'oficis- a Catalunya (Associació Mútua de Teixidors de Barcelona –1840-) fins a les de caràcter més reivindicatiu (Tres Classes del Vapor –1868-) (0,5). L'alumnat també haurà de fer esment del marc polític general que va afavorir l'evolució del moviment obrer (Regència d'Espartero, Bienni Progressista i Sexenni Democràtic) i de la dura oposició de la patronal i dels governs dels moderats. (0,5). També haurà de fer esment de la influència del socialisme utòpic i del republicanisme (0,5) i de l'arribada a Catalunya durant el Sexenni Democràtic de les idees de la AIT (fundació de la Federació Regional Espanya de l'AIT (0,5). Finalment l'alumnat haurà de fer esment de la crisi de l'AIT i de la divisió entre anarquistes –partidaris de les idees de Bakunin- i socialistes –partidaris de les idees de Marx- (0,5).

La puntuació parcial de les tres qüestions és indicativa. El corrector/a valorarà positivament l'ordre de l'exposició, la precisió i adequació del llenguatge emprat per l'alumnat i tindrà més en compte allò que l'alumnat aporta, més que no pas allò que deixa de dir.